U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera a soudkyň JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **V. T. N.**, zastoupeného JUDr. Václavem Liksomerem, advokátem se sídlem Masarykovo náměstí 1, Kralovice, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 3. 2018, č. j. OAM-36/LE-LE05-LE28-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 20. 6. 2018, č. j. 60 Az 31/2018 – 43,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému advokátovi žalobce JUDr. Václavu Liksomerovi **se přiznává** odměna za zastupování ve výši **3.400 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 13. 3. 2018 neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Plzni, který ji v záhlaví označeným rozsudkem zamítl. Krajský soud nepřisvědčil námitce, podle níž žalovaný nezohlednil všechny relevantní skutečnosti tvrzené žalobcem. Žalobcovy obavy z eventuálních potíží s věřiteli nebyly zapříčiněny žádným z azylově relevantních důvodů. Motiv věřitelů by byl ekonomický. V současnosti jsou však takové obavy čistě hypotetické. Žalobce svůj dluh uznal a uvedl, že by existovala možnost splácet jej ve splátkách. Proti případnému nelegálnímu jednání osob, kterých se žalobce obává, by se mohl bránit dostupnými zákonnými prostředky v zemi původu, což neučil a ani učinit nemohl, neboť k žádnému skutečnému jednání ze strany věřitelů vůči žalobci nedošlo. V průběhu řízení měl žalobce možnost uvést všechny rozhodné skutečnosti a žalovaný opatřil s ohledem na tvrzení žalobce dostatek relevantních informací o zemi původu.

[3] Dále krajský soud poukázal na skutečnost, že žalobce přicestoval do České republiky již v roce 2006 z důvodu podnikání, do roku 2010 zde pobýval na základě povolení k dlouhodobému pobytu, od 11. 10. 2010 se však již nachází na území nelegálně. Žádost o mezinárodní ochranu podal až dne 28. 2. 2018 poté, kdy byl dne 12. 2. 2018 zadržen při pobytové kontrole. Soud se proto ztotožnil s žalovaným, že důvodem žalobcovy žádosti byla snaha o legalizaci pobytu.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (stěžovatel) brojil proti rozsudku krajského soudu kasační stížností, z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s“).

[5] Stěžovatel namítl, že se krajský soud dostatečně nevypořádal s žalobními námitkami. V žalobě poukazoval na porušení § 2 odst. 1, § 3, § 50 odst. 2 až 4, § 52 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu. Žalovaný podle něj porušil především povinnost zjistit skutečný stav věci. Stěžovatel byl přesvědčen, že jeho výpověď ve správním řízení byla dostatečná. Nesouhlasil se závěry, podle kterých jeho eventuální potíže s věřiteli by byly motivovány ekonomicky, a nikoli zapříčiněny některým z azylově relevantních důvodů. Žalovaný se (vzhledem k dodržování lidských práv ve Vietnamu) nezabýval bližšími okolnosti stěžovatelových dluhů, přestože mohou mít vztah k azylově relevantním důvodům, neboť stěžovatel může mít odůvodněný strach např. z nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, a to jak ze strany soukromých osob, tak oficiálních orgánů. Mohlo být např. zjištěno, že věřitelé mají kontakty na vládnoucí režim, v důsledku čehož by mu státní orgány nebyly schopny nebo ochotny zajistit ochranu. V případě stěžovatele se jedná o případ hodný zvláštního zřetele a stěžovateli hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy.

[6] V doplnění žaloby přitom stěžovatel poukázal na zprávu organizace Člověk v tísni ze dne 6. 6. 2017, podle které jsou všechny mocenské složky ve Vietnamu podřízeny komunistické straně, která potlačuje svobodu každého člověka. Ze zprávy také vyplývá laxnost policie při vyšetřování některých trestných činů a některé nelegální metody policie. Ze zprávy Ministerstva zahraničních věcí vyplývá velká míra korupce ve Vietnamu. V řízení před krajským soudem stěžovatel navrhl tyto zprávy k důkazu, neboť měl za to, že zprávy opatřené žalovaným nejsou dostatečné.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na napadené rozhodnutí a správní spis.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Kasační stížnost je přípustná. Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je ovšem také její přijatelnost. Kasační stížnost je v souladu s § 104a s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti a výčtem jejích typických kritérií se Nejvyšší správní soud zabýval např. v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, č. 933/2006 Sb. NSS, na jehož odůvodnění na tomto místě pro stručnost odkazuje.

[9] S ohledem na obsah spisu a z něj vyplývající skutková zjištění Nejvyšší správní soud neshledal přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do stěžovatelova hmotněprávního postavení. Soud neshledal ani tvrzenou nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu pro nedostatek důvodů. K podmínkám, které je třeba kumulativně splnit pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 nebo §14a zákona o azylu, se soud již podrobně vyjádřil např. v rozsudcích ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 – 71, či ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008 – 62, a to včetně podmínek, které je třeba splnit, pokud je tvrzeným původcem pronásledování nestátní subjekt (např. rozsudky ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2007 – 57, ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 – 70, č. 1749/2009 Sb. NSS, nebo výše uvedený rozsudek č. j. 5 Azs 50/2008 – 62). Z tvrzení stěžovatele a obsahu spisu soud považuje za nepochybné, že stěžovatel tyto podmínky nesplňuje.

[10] Jak již poukázal krajský soud, stěžovatel přicestoval do České republiky již v roce 2006, od roku 2010 se zde zdržuje bez pobytového oprávnění a o mezinárodní ochranu požádal až v roce 2018 poté, kdy byl zadržen policií z důvodu nelegálního pobytu. Lze proto dodat, že pozdní podání žádosti o mezinárodní ochranu poté, kdy cizinec pobýval na území České republiky delší dobu nelegálně a hrozí mu správní vyhoštění, svědčí o účelovosti této žádosti a výrazně snižuje věrohodnost dotčeného žadatele (viz rozsudky ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 – 54, či ze dne 15. 8. 2008, č. j. 5 Azs 24/2008 – 48, č. 1724/2008 Sb. NSS).

[11] Na udělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 téhož zákona není právní nárok a posouzení důvodů tvrzených žadatelem je otázkou správního uvážení žalovaného. Správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem (viz např. rozsudky ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 – 48, nebo ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 – 55). Nejvyšší správní soud neshledal, že by krajský soud vybočil z výše vytyčených mezí soudního přezkumu způsobem, který by mohl mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[12] Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje na námitky stěžovatele dostatečnou odpověď. Ostatně, stěžovatel se v žalobě i kasační stížnosti omezil pouze na obecná a hypotetická tvrzení. V této souvislosti lze proto odkázat na rozsudek rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 – 78, č. 2162/2011 Sb. NSS, podle kterého je žalobní bod způsobilý projednání v té míře obecnosti, v níž byl formulován. Tyto závěry platí obdobně i pro řízení o kasační stížnosti.

IV. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[13] Nejvyšší správní soud neshledal důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání, proto ji odmítl pro nepřijatelnost podle § 104a s. ř. s.

[14] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 3 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[15] Stěžovateli byl usnesením krajského soudu ze dne 3. 4. 2018, č. j. 60 Az 31/2018 – 12, ustanoven zástupcem advokát JUDr. Václav Liksomer. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 9 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud určil odměnu advokáta částkou 3.100 Kč za jeden úkon právní služby (podání kasační stížnosti) a dále 300 Kč jako paušální náhradu hotových výdajů v souladu v souladu s § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), celkem tedy 3.400 Kč. Advokát není plátcem DPH. Částka v celkové výši 3.400 Kč bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. prosince 2018

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu